

Vorbereiding van drinkapparatuur voor hennen bij de transitie van opfok- naar legfase in niet-kooi huisvestingsystemen

Probleem

Tijdens de overgang van de opfok naar de legfase kunnen leghennen stress ondervinden en moeite hebben om zich aan te passen aan nieuwe huisvestingsomstandigheden, waaronder nieuwe drinkvoorzieningen, wat hun welzijn en productiviteit kan beïnvloeden.

Oplossing

Het voorbereiden van de leghennen tijdens de opfokfase voor huisvestingsomstandigheden, inclusief drinkapparatuur, waar ze tijdens de legfase mee geconfronteerd zullen worden helpt de overgang te vergemakkelijken.

Voordelen

Minder stress en een snellere adaptatie van de hennen aan (nieuwe) drinkapparatuur na de overgang kan het welzijn van de hennen verbeteren en problemen in verband met de wateropname reduceren.

Praktische aanbevelingen

Opfokfase:

- De **hoogte van de waterbronnen** moet aangepast zijn aan de hoogte van de poeljen.
- **Pas de waterdruk aan bij het gebruik van drinknippels:** door de waterdruk tijdens de eerste dagen te verhogen, kan het water gemakkelijker door de nippels stromen en druppels op de nippels kunnen kuikens aantrekken. Zodra de kuikens zijn geïmplementeerd aan de nippels, kan de waterdruk worden verlaagd om morsen van water te voorkomen.
- Aanvullende drinkvoorzieningen voor kuikens (bv. open drinkers) kunnen de eerste dagen worden verstrekt maar moeten later **worden verwijderd en vervangen door de permanente (nippel)drinkvoorzieningen** om afhankelijkheid van de aanvullende drinkvoorzieningen te voorkomen.
- **Stem de drinkapparatuur af op het type dat de poeljen zullen tegenkomen in de legfase.** Voorkom verschillen in open versus gesloten drinkers, kleur van de nippels, aanwezigheid van lekbakjes, waterdebiet of druk. Als de drinkapparatuur op verschillende bedrijven niet overeenstemt, probeer dan elke 10de nippel te vervangen door een nippel in de juiste kleur of plaats er een lekbakje onder.
- **Correcte plaatsing van de waterbronnen**, vooral als de poeljen worden opgefokt voor leghuisvestingsystemen waarin water op hogere niveaus wordt verstrekt. De poeljen moeten worden

TOEPASBAARHEID

Thema

Veehouderij

Sleutelwoorden

Leghennen, poeljen, drinkapparatuur

Context

Transitie naar en toepassen van kooivrije huisvestingsystemen voor leghennen

Duurtijd

Volledige jaar

Periode van impact

Zowel tijdens de opfok- en legfase

Uitrusting

Drinkapparatuur

Beste in

Alle niet-kooi huisvestingsystemen voor poeljen en leghennen: scharrel, vrije uitloop en biologische productie

Doelgroep

Leghennen- en poeljenhouders, adviseurs

getraind in het vinden van water: bv. het regelmatig afsluiten van willekeurige waterleidingen moedigt de poeljen aan water in de stal te zoeken.

Figuur 1: Poeljen en drinkapparatuur (nippels met lekbakjes). (Bron: WUR)

Legfase:

- **Maak de drinkapparatuur ten minste 4 uur vóór de aankomst van de hennen gereed:** ontsmet leidingen en andere apparatuur, spoel leidingen door en vul ze opnieuw met schoon en vers water, controleer de druk (achter- en voorkant van de stal) en test (afzonderlijke) nippels op de aanwezigheid van water en de afwezigheid van lekken.
- Plaats de drinklijnen **boven de roostervloeren** (om nat strooisel te voorkomen) en **vóór de nestboxen** (om de hennen naar de nestboxen te lokken).
- De lichtintensiteit in de buurt van de drinklijnen moet ongeveer **20 lux** bedragen.
- Hennen met intacte snavels hebben meer moeite met drinken van nippels en morsen meer water. Een aangepaste drinknippel, een correcte plaatsing en lekbakjes onder de nippels kunnen de hennen helpen en voorkomt morsen.

Toepasbaarheid op het bedrijf

Systeem benadering: tracht waterverstrekking van het opfok- en legbedrijf op elkaar af te stemmen.

Evaluatie: controleer drinkapparatuur dagelijks en registreer de waterinname op toomniveau.

Verdere informatie

Referenties naar literatuur

EU richtlijnen: https://ec.europa.eu/food/system/files/2021-06/aw_platform_plat-conc_guide-welfare-pullets_0.pdf

HSI management gids: <https://www.hsi.org/wp-content/uploads/2020/10/Management-Guide-for-cage-free-hens.pdf>

Over deze praktische samenvatting en Best Practice Hens

Uitgevers:

ILVO, Scheldeweg 68, 9090 Melle,
België, tel:+32 9 272 25 00,
ilvo@ilvo.vlaanderen.be

Auteurs: Liesbeth Van Damme, Thea van Niekerk, Karolien Langendries & Frank Tuytens

Editors: Mariana Y. R. Couto, Ángela Morell Pérez, Mona F. Giersberg & T. Bas Rodenburg

Project coördinator: Prof. T. Bas Rodenburg, Universiteit Utrecht (UU), Yalelaan 2, 3584 CM Utrecht, t.b.rodenburg@uu.nl

Best Practice Hens: Om eiproductie in niet-kooi systemen te ondersteunen en om het dierenwelzijn te verbeteren zal een consortium van 7 Europese partners enkele 'Beste Praktijken' opstellen omtrent eiproductie in niet-kooi systemen. Dit gebeurt in het kader van een pilotproject, gefinancierd door de Europese Commissie DG Santé. Deze 'Beste Praktijken' zullen praktische informatie aanbieden aan leghennenhouders om hen te stimuleren in de overgang van kooisystemen naar niet-kooisystemen.

Project website: www.bestpracticehens.eu/

Sociale media: Facebook en LinkedIn (@bestpracticehens) & Twitter (@BestHens) © 2022